

Oglas, pripočena itd. tiskanje i računaju se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Novici za predbrojbu, oglasne itd. laju se naputnicom ili položnicom pošt. Stedionice u Beču na administraciju lista u Puli.

Kod narudbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, mora to javi odpravničtvu u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše »Reklamacija«.

Čekovnog računa br. 847.849.

Telefon tiskare broj 38.

NASA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

«Slogom rastu male stvari, a neolom sve poljvari». Narodna poslovica.

Izlazi svakog utorka i petka o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju, nepodpisani netiskaju, a nefrankirani neprimaju.

Predplata za poštarijom stoji: 12 K u obće, 6 K za seljake na godinu ili K 6—, odn. 3— na pol godine.

Izvan carevine više poštarina.

Pojedini broj stoji 10 h. koli u Puli, toli izvan iste.

Uredništvo se nalazi u ulici Glinia br. 5 te prima stranke osim nedjelje i svetica svaki dan od 11—12 sati prije podne.

Odgovorni urednik i izdavaatelj Stepo Gjičić. — U nakladi tiskare J. Krmpotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Sjećajte se
„Držve sv. Cirila i Metoda“
za Istru

Sastanak delegacija.

Dne 20. t. mj. sastase se u Beču obje delegacije t. j. austrijska i ugarska, na obično svakogodišnje zasjedanje.

Austrijska sastala se je u 11. sati prije podne a ugarska istoga dana poslije podne. U austrijskoj delegaciji predsjedao je kod prve sjednice predsjednik po starosti baron Helfert, koji je u kratko pozdravio svoje drugove, te se je odmah prešlo na izbor predsjednika. Takvim bijaše izabran po dogovoru knez Ferdinand Lobković, česki velikaš, podpredsjednikom poljski velikaš, podpredsjednik poljskoga kluba na carevinskom vieću vitez Jaworski.

Predsjednik, zahvaliv se na časti i povjerenju reče, da kuca stalno srce svakog rodoljuba od zadovoljstva, što su obćenita nastojanja za uzdržanje europskog mira okrunjena uspjehom. Krvave borbe u drugim stranah svijeta nesmetaju miru Europi, te sudjelovanje vlastih za uzdržavanje mira tako jedinstveno kao malo kada. Čedno, okvirom naših iztočno azijskih protitaka ograničeno sudjelovanje naše monarhije u kineskoj ekspediciji, sačinjava sigurno slavan spomen-listak u povjesti naše hrabre vojske. Njezino držanje u obće i junačka djela pojedinaca stekla su ponovnu pohvalu subori-

laca, pa ona traže i od nas zasluženo priznanje. Prije nego li predjemo na naš rad, vodjeni izključivo domoljubnim osjećaji za monarhiju i obziri napram pučanstvu, obraćamo svoje poglede s djetinjском ljubavi i zahvalnošću k našem premlitostivom vladaru, koji nezaostaje nikada u vršenju svojih dužnosti i divnoj radinosti za dobrobit svojih naroda. Da živi naš premlitostivi car i kralj Fran Josip I. Živio! (Burno klicanje).

Ministar za izvanjske poslove javlja delegaciji pismeno, da će Njeg. Veličanstvo slijedećeg dana u 12 sati primiti u carskom dvoru ugarsku u u 1 sat po podne austrijsku delegaciju. Nadalje predloži ministar izvanjskih posala grof Goluchowski, predloge zajedničke vlade.

Nakon toga bijaše izabran proračunski odbor od 21 delegata, koji se je kasnije konstituirao, izabrav predsjednikom dra. Baernreithera a podpredsjednikom baruna Chlumecky-a. Među podnesici imade više interpelacija a među ovimi i dvije člana veliko-njemačke stranke koje je stavio delegat Iro i o kojih govorimo u „Pogledu po svietu“.

Dne 21. t. mj. u 1 sat po podne primilo je Njeg. Veličanstvo običnim svečanim načinom austrijsku delegaciju u carskom dvoru. Predsjednik delegacije knez Lobković izreče tim povodom govor, u kojem iztaknu među ostalim, kako je austro-ugarska mornarica častno sudjelovala na dalekom istoku. Izreče nadu, da će se postojeci mir i nadalje sačuvati Europi, koja ga toliko treba. Spomenu predstojeće sklopljenje novih trgovačkih ugovora, od kojih očekuju austrijski proizvođaoci poboljšanje svojeg gospodarstvenog stanja.

nas škola za život i od kolike je potrebe za svakoga, da nešto znađe i razumije. Javna predavanja bi imala kod naroda dvostruki uspjeh. Po njima bi se narod poučavao o najvažnijim pitanjima, što se tiče naobrazbe, s druge strane bi pak narod došao do spoznanja, od kakve je važnosti za svakoga škola, jer daje čovjeku prvu naobrazbu.

Priredjivanje javnih predavanja u pokrajini po sebi razumljivo, zadaća je i dužnost naših čitaonica, koje postoje većinom u svim većim i važnijim krajevima naše domovine.

Ta društva su osnovali građani i pametniji seljaci, da čitanjem i zabavami prubude u narodu narodnost i domoljublje. Priredjivanjem javnih predavanja bi čitaonice vršile svoju zadaću na najplemenitiji način, te time svoj ugled među narodom pridigle i predobile si novih članova. Posljedica predavanja bila bi, da bi narod razumio važnost knjiga, te bi ih ondje i potražio, gdje može najlakše do njih doći t. j. u čitaonici.

Da se pak predavanja mogu držati treba nam sposobnih predavatelja a onda i slušaoaca. Mnogoputa nema ni jednog ni

Zaključujući reče, da će delegacija glasovati za potrebiti zajam, koj treba vojna uprava radi sačuvanja mira — premda su porezi, koji terete pučanstvo silno veliki. Zatim pozove prisutne, da uzkliknu trokratni živio Njeg. Veličanstvu!

Na pozdrav predsjednika odgovorio je car i kralj slijedeće:

„S iskrenim zadovoljstvom primio sam izjavu Vašega predsjednika o vjernosti i odanosti, pa Vam ovime izričem svoju toplu zahvalnost.“

Od posljednje delegacione sjednitbe s bivša se smrt Moga dragoga saveznika, Njeg. Veličanstva kralja talijanskoga i Njeg. Veličanstva kraljice engleske duboko Me se je dojmila.

S osobitim zadovoljstvom mogu i ovaj put upozoriti na nepromienjeni srdačni odnosaj prema saveznim državam i na naše pouzdane i prijateljske odnosaje na prema svim vlastim, iz ovog prijaznog političkog položaja izvodi opravdane nade u uzdržanje mira.

Metoz u Kini izazvao je potrebu sporazumna postupka vlasti na zaštitu njihovih zastupstva i podanika, kao i na uzpostavu redovitog stanja. Naše sudjelovanje u kolektivnoj akciji vlasti kretalo se je unutar granica, što su nam opredjeljene s jedne strane velevlastnim položajem monarhije, a s druge strane razmjerno malenim objemom naših tamošnjih interesa.

Moja ratna uprava za buduću je godinu, kako njezini predlozi dokazuju, izdatke ograničila do skrajnosti. Bosna i Hercegovina pokrili će svoje upravne izdatke kao i do sada iz vlastita prihoda.

drugoga! Znam da bi nekoja društva rada priredila predavanja a ne mogu dobiti predavatelja. Tu je dakle zadaća naše inteligencije i naše u svojoj struci sposobne gospode, da tomu doskoče. Na pameti mi je najprije inteligencija u onim krajevima u pokrajini, gdje bi se predavanja držala. To su činovnici, liečnici i učitelji, koji bi se lako prihvatili da obrade predmete, u kojima su sposobniji n. pr. o naobrazbi, o zdravstvu, o uzgoju, o uzrocima naravnih pojava itd. Svakomu se dakle pruža široko polje, da u pučkom govoru pouči narod. — Najlakše bi se doskočili ponašnjaku predavatelja ustrojivši klub predavatelja u Ljubljani. Tu imade najviše ljudi, koji bi mogli predavati. Ta gospoda bi se združila u klub i tomu prijavila predmet, o kojem bi mogli predavati. Za čitaonice u pokrajini nestalo bi po tom poteškoća, da dobiju sposobnih predavatelja. Društvo bi molilo klub za pomoć a u klubu bi se odlučilo, tko da podje predavati ili bi se članovi kluba svojevolumno prijavili. Troškove bi namirilo ili društvo ili sam klub. Tu mislim naime podpore, koje bi odlučujući faktori, s obzirom na njegov velevažan cilj posve

Uzdajući se u političku uvidjavnost, kojom ćete se latiti svog posla, želim Vašemuo viećanju sretan uspjeh te Vas od srca pozdravljam“.

Ni ovaj put, kako je poznato neimamo mi Hrvati i Slovenci Primorja svoja zastupnika u delegacijah. Većina pučanstva Primorja neima nijednoga, dočim ima manjina t. j. tri svoja. To imamo zahvaliti glasovitom izbornomou redu za državni sabor i načinu, po kojem se taj izbor pod zaštitom vladajućeg sustava kod nas provadja.

U ime Hrvata i Slovenaca naše polovice monarhije sjede u delegaciji samo dva naša člana i to dalmatinski zastupnik Hrvat dr. Ičević i kranjski zastupnik Slovenac dr. Šušteršič. Ova dvojica zastupaju dakle sve Hrvate i Slovence naših južnih pokrajina. Njihov položaj u austrijskoj delegaciji jest bez dvojbe jednako častan i važan. Od njih očekuje naš narod, da dignu svoj glas na obranu i zaštitu naših prava i za izpunjenje narodnih idejala.

U pit

zastupnika Spincića i drugova na njegovu preuzvišenost gospedina ministra za bogostovje i nastavu, pogledom na nametnuće jedne učiteljice u Lošinj u Velom i njezin postupak.

Mjeseca febrara 1900. bila je smetnuta sa službe privremene podučiteljice na ženskoj pučkoj školi u Lošinj u Velom Dominika Nicolich, koja je službovala na obće zadovoljstvo u svakom obziru. Bila je odpuštena valjda samo za to, da dade mjestu učiteljici Mariji Pianello rodnoj Ducevich, koja bijaše glasom odpisa c. k.

rado doprijeti. Zar ne bi bilo moguće ostvariti ovu misao?

Time sam označio, kako bi se došlo do predavatelja. Teško je pa dobiti slušatelja, naime takovih, koji imadu neposrednu korist od predavanja. Većinom dolaze na predavanja izobraženi ljudi, kojima su takodjer predavanja potrebna, ali ne tako neobhodno potrebna i korisna, koliko manje izobraženi. Pošto radnik i seljak vrlo teško dolaze na takva predavanja, treba ih u istinu siliti da dodju, a tko prvu put dodje, taj će doći na svako predavanje.

Nadalje se u članku govori o raznim uspjesima nekih predavanja, kojima je sam pisac onog članka prisustvovao. N. pr. kaže, da je kod predavanja o alkoholizmu vidio radnika, komu se je poznalo da rado prije. A cijelo vrijeme predavanja se nije dotaknuo čase (predavanje je naime bilo u gostioni), glavu je podupro o ruku i vidjelo mu se je na licu strah, kad je predavatelj slikao posljedice uživanja alkohola. Članak svršava riečima: „Neka to uvaži naše čitaonice i čitalačka društva, neka to uvaži i naša inteligencija, kojoj je dužnost ići među narod, te ga naobrazavati, ako hoće, da ju narod sluša.“

PODLISTAK

Pučka naobrazba.

(Konać)

U Ljubljani se takodjer stalo u ovo zadnje vrijeme mnogo raditi oko pučke naobrazbe. Upravo pred nekoliko dana donio je „Slovenski Narod“ u podlistku, krasan članak o „javnim predavanjima“ iz koga ću ja ovdje nekoliko rieči izvaditi. U tom članku, kaže se, među ostalim:

„Svako je osvjedočen, da je naš protivnik mnogo zaostao u naobrazbi prema neslavenskim narodima. Uzrok tomu leži već u povjestničkom razvoju te zanemari vanju naših pokrajina u prošlo a i u sadašnje doba. Osim toga naš je seljak tako konservativan, da se sam protiv napredku i naobrazbi i to najviše time, što je protivnik školi, koja je po njegovom mišljenju nepotrebno zlo, za koje on daje novaca. Pošto je pak prisiljen ići u školu, on se prisiljeno i uči, pa kad iztupi iz škole, nastoji, da što prije zaboravi ono, što je tamo stekao. Treba mu dakle ucepiti u glavu i razložiti, od kakve je važnosti da-

kotarskoga školskoga vieća u Lošnju Malom od 3. februara 1900., br. 180, dignuta sa službe učiteljice u Galežani i službeno namještena kao učiteljica u Lošnju Velom. Tu svoju službu nastupila je dne 1. marča 1900. i toga dana počela podučavati, dočim se je jedva 10. marča predstavila predsjedniku mjestnoga školskoga vieća, premda bi po najjednostavnijih pravilih uljudbe, po obstojećem običaju i po izričitoj nalogu c. k. kotarskoga školskoga vieća, imala bila to učiniti prije nego li je u školu išla, također u svrhu, da bude po istom predsjedniku uvedena u školu.

Mjestno školsko vieće, sastav se u sjednicu dne 10. marča 1900., prosvjedovalo je proti tomu imenovanju Marije Pianello jedno radi toga, što je koli ono toli občinsko zastupstvo bilo tim imenovanjem prikraćeno u svojem zakonom (§ 50. drž. škol. zakona, i odnosne ustanove istarskoga zem. zakona) nu zajamčenom pravu; drugo radi toga, što mu bijahu poznate ne najbolje vlastitosti imenovane učiteljice, koju je u novije vrijeme čak i njezin suprug zapustio i podao se u Ameriku; treće radi toga, što je već nastupom svoje službe, nepredstaviv se prije njega predsjedniku mjestnoga školskoga vieća, pokazala, da nepoštuje mjestne školske oblasti i da se nepokorava izričitoj odnosnomu nalogu c. k. kotarskoga školskoga vieća; četvrto radi toga, što je ista učiteljica napisala u album jedne jako mlade djevojčice ove doslovne riječi: „Cresci, godi la vita e in raggiunga la morte prima dell'infelicità“. „Cresci, godi la vita, e quando sarai infelice ricorri al suicidio e spicca il grande salto nell'ignoto“. „Per me scegli qual ti aggrada“. Maria Pianello Ducovich — te tim pokazala, da nije kadra uzgajati povjerene njoj djevojčice onako, kako bi morala, i kako to zakon (§ 1. držav. škol. zakona) izričito propisuje; i peto radi toga, što je tjelesno kaznila Kseniju hčer Ivana Antončića pok. Ivana, što je zakonom zabranjeno.

Odnosni zapisnik sjednice mjestnoga školskoga vieća, sa navodom svih rečenih okolnosti i činjenica, poslalo je isto danom 22. marča 1900. c. k. kotarskomu školskomu vieću na uređivanje.

Kao da nije učinilo ništa; na njegov prosvjed se nije uzelo obzira; učiteljica Pianello radila je i dalje po svoju, opirući se na činjenicu, da bijaše službeno i proti volji mjestnih oblasti u Lošnju Velom namještena, na zaštitu zemaljskoga odbora i c. k. zemaljskoga školskoga vieća, koje se pokazuje pravim izvršiteljem volje i samovolje zemaljskoga odbora, bez obzira na pravo i zakon.

Ona je više put, imenito također dne 18. janara t. g., proti volji vjeroučitelja, kad je ovaj imao svoju uru za pouč-

vanje vjeronauka, ostala u razredu, pretrgavala ga u poučavanju i potalica učenice da ga neposlusaju. Već prije toga dana potažio se je vjeroučitelj na to župniku, i župnik je opomenuo da toga neima činili. Dne 18. janara t. g. potažio se je na to vjeroučitelj zapisnički u uredu mjestnoga školskoga vieća.

U tom istom uredu potažio se je zapisnički proti učiteljici Pianello, Ivan Borečić pok. Ivana član mjestnoga školskoga vieća za to, što je njega i ostale članove mjestnoga školskoga vieća nepristojnim naslovima uvriedila, i zahtjevao da bude za to pokarana.

Mjestno školsko vieće, u svojoj sjednici dne 26. janara t. g., obnovilo je svoj prosvjed proti imenovanju učiteljice Pianello, sažalilo to imenovanje i postupak učiteljice, i obnašlo, da se ju ima pozvati na red i naložiti njoj, da se drži svojih dužnosti, a da nebuni poučavanja u vjeronauku svojim prisustvom, prekidanjem i poticanjem učenica na neposluš; te da nevjerdja članova mjestnoga školskoga vieća. Kad je još predsjednik pripovjedio, da su se i ravnateljstva mjestnih pučkih škola proti učiteljici Pianello pritužila; da je i njega uvriedila nepristojnim naslovima, da nije činila ni dignuti svoje učenice kad je došao u školu i iz nje izlazio; te da je prošle školske godina promjenila čak i njeke redove iz vjeronauka i onda je mjestno školsko vieće odlučilo pritužbu proti učiteljici kod c. k. kotarskoga školskoga vieća, i poslala istomu dne 4. februara t. g. odnosni zapisnik sjednice na uređivanje.

Usljed rečenoga zaključka, pozvalo ju je na red dopisom 26. janara t. g. poglavito obzirom na to, da buni poučavanje vjeronauka i da je uvriedila članove i predsjednika mjestnoga školskoga vieća.

Pošto je ona uztrajala u svom postupku za vrijeme poučavanja vjeronauka, pozvalo je mjestno školsko vieće dne 30. janara t. g. ravnateljicu ženske škole, da čini izaci iz razreda učiteljicu Pianello svagda onda, kada dodje vjeroučitelj poučavati vjeronauk.

Nije koristilo ni to. Dne 5. februara t. g., kad je vjeroučitelj došao da poučava vjeronauk, nije htjela učiteljica Pianello izaci iz razreda, dapače je učenicima naložila, da neimaju odgovoriti na njegov pozdrav; i tvrdila, da ima vjeroučitelj samo talijanskim jezikom poučavati. Vjeroučitelj molio je ravnateljicu za posredovanje, a ona također vršec nalog dohbljen od mjestnoga školskoga vieća, pozvala je učiteljicu da izadje iz razreda. Učiteljica nesamo da nije izasla, nego je izjavila: da nestoji u zakonu da se mora odaljiti, da za to neće izaci, i nek njezinu protivu slobodno prijavi višoj oblasti.

„Pučkom Listu“, što izlazi u Splitu a piše vrlo dobro za puk. Preko toga lista nastojat će oni, da na lak i popularan način puku razjasne neka najvažnija pitanja iz politike (ne strančarske), gospodarstva, znanosti, obiteljskog i društvenog života, a u koliko njihove sile ne budu dotjecale, da potaknu poznavanje, neka ta pitanja obrade i objasne.

Obiljniji i raznoličniji može da bude njihov rad za pučku prosvjetu preko praznika. Sredstvom nedjeljnih pučkih predavanja nastojat će, da osobito u težačkoj radničkoj ruci pobude interes za elementarna pitanja iz gore spomenutih struka. Ova predavanja moraju biti svakom pristupna a po sadržaju i obliku takova, da budu na dohvatlu svačijoj inteligenciji i naobrazbi. Osim toga akademičke omiljena splitska nastojat će, da svake godine tiska jednu popularnu knjižicu o kakvom predmetu osobite za puk važnosti (n. pr. politički katekizam, pučki galatej, božićnica itd.) U koliko bi takve knjižice iziskirale veću spremu, no što je akademičari mogu imati, posegnut će oni u bogate pučke literature: njemačku, talijansku,

Mjestno školsko vieće izvjestilo je o tom c. k. kotarskomu školskomu vieću istoga dana, dne 5. februara t. g. pozivom na svoj dopis od 4. februara t. g. i priloživ na to se odnoseće spise molbom, da na temelju već prije i tada prijavljenih činjenica proti učiteljici Pianello postupi. Pri tom je opazilo, da po njegovom mnenju ta učiteljica medju ostalima tjera politiku, u protimbi sa okružalcom c. k. kotarskoga glavararva 8. marča 1900, br. 70/Pr., a to tim više, što je vjeroučitelj glasom okružnice c. k. kotarskoga školskoga vieća od 12. oktobra 1887., br. 445, nesamo opravdan nego i dužan poučavati u prvih tečajih vjeronauk u hrvatskom jeziku one učenice koje neznaju talijanski, kakovih je većina.

Od onoga dana, 5. februara t. g., obustavilo se je poučavanje vjeronauka u prvih trih tečajih tamošnje ženske škole. Župnik ujedno sa vjeroučiteljem kušao je dne 25. aprila t. g. nebili se moglo poučavanje vjeronauka opet preuzeti. Kad su došli u razred Marije Pianello, ova nije htjela izaci, izlakuć da neima višega molga da izadje. Ona nesmatra dakle nalog nit ravnateljice nit mjestnoga školskoga vieća kao nalog komu bi se imala pokoriti. Ona prkosi zapovjedim tih svojih prvih oblasti, i oslanja se pri tom stalno na razne više činbenike.

Do sad se nezna što je c. k. kotarsko školsko vieće poduzelo. Zna se samo, da je c. k. kotarski školski nadzornik za talijanske škole i toga kotara bio posljednja tri mjeseca tri put u Lošnju Velom i da je svaki put govorio sa učiteljicom Pianello, a da nije nijedan put govorio sa nijednim članom mjestnoga školskoga vieća.

Iz ovdje opisanoga je razvidno:

Kako c. k. zemaljska školska oblast bez ikakva razloga sbacuje sa službe podučiteljicu koja je podpuno zadovoljavala svojim dužnostim, i namješta učiteljicu koja nije na najboljem glasu, nemareć za protivu mjestne školske oblasti i čineć izlišnim ustanove zakona, po kojih imadu kod imenovanja učiteljskoga osoblja sudjelovati mjestno školsko vieće i občinsko zastupstvo;

kako ta i tako imenovana učiteljica prezire mjestnu školsku oblast i njezine članove, te jih čak i vriedja;

kakove protuljverske i protuudoredne nazore ima ta i tako imenovana učiteljica;

kako može ta i tako namještena učiteljica tjelesno kaznjivati svoje učenice, promjenjivati njim redove u vjeronauku i potalicati jih na neposluš i nepoštovanje prema njihovomu vjeroučitelju;

kako ista može prkositi nesamo vjeroučitelju i župniku, nego i svojoj neposrednoj predstojnici, ravnateljici škole, i mjestnomu školskomu vieću, i naročitim

Francuzku a navlastito u česku. — Ovih dana pako iznieše oni, govoreć o proslavi 400-godišnjice hrv. književnosti, krasan predlog, da se neime po svim većim gradovima dalmatinskim osnuju „pučke knjižnice“, po uzoru drugih naroda.

I zagrebački umjetnički i literarni list „Život“ pisao je već o tom prije. Takve knjižnice imale bi se ustrajati po svim gradovima hrvatskim po uzoru engleskih i njemačkih biblioteka. Uspjeh istih ne samo u Englezkoj, Francuzkoj i Njemačkoj, gdje je donekle posljedica višeg kulturnog stupnja naroda, nego i u Rusiji, gdje je poprična naobrazba valjda i niža, nego kod nas, upućuje nas, da pokušamo. Utemeljenje nekoliko takovih knjižnica diljem hrvatskih zemalja bio bi najdostojniji spomenik 400-godišnjice hrvatske književnosti — kažu oni.

Iz početka ne treba da te knjižnice budu prevleke; a glede knjiga, kojima bi imale biti providjene, bilo bi najbolje, da se drže načela, koja je uzeo bečki „Volksbildungsverein“ pri osnivanju svojih knjižnica.

nalogom i odradbam c. k. kotarskoga školskoga vieća;

kako može kroz mjesec-baniti odnosno pitaliti poučavanje vjeronauka;

kako može sve to učiniti bezkaznjeno, usupor odnosnim zakonskim ustanovam, kroz toliko vremena, dapače pozivajuć se na to, da neima viših naloga, po kojih bi inače radila;

i konačno, kako prema svemu tomu postupaju viši činbenici u školskih stvarih.

To nije osamljen slučaj. I u drugih občinah prezire se posve mjestne školske oblasti, ako te nisu mišljenja talijanske vladajuće stranke; i u drugih školah mogu učitelji i učiteljice nekažnjeno raditi svega, i svašta, siriti bezvjerje i neudobrednost, zanemarivati i prietići uzgoj i pouku, samo ako tjeraju talijansku politiku, ako rade na raznarodjenje i u obće pokvarenje hrvatskoga pučanstva.

Podpisani, scieneć se dužnima to iztaknuti, postavljaju na njegovu preuzvišenost gospodina ministra za bogoštovje i nastavu, kao onoga koj je na prvom rještu odgovoran za uzgoj i pouku, kao i za vršenje školskih zakona i propisa, sledieći upit:

1. Je li vaša preuzvišenost voljna dati izraziti po vjerodostojnih podradjenih si organih navedene činjenice i glede smetnuta podučiteljice Dominike Nicolich, i namještaja učiteljice Marije Pianello u Lošnju Velom, te glede ove posljednje same i njezinoga postupka, kao i postupka c. k. školskih oblasti prema tomu?

2. Je li vaša preuzvišenost sklona uzeti ovaj slučaj povodom, da po vjerodostojnih organih dade strogo izpitati postupak c. k. školskih oblasti u Istri i za Istru u Trstu u obće i napose u raznih slučajevih koj su središnjoj školskoj upravi bili dani na znanje?

Beč, 2. maja 1901.

Spinčić, Gabrštek, dr. Klaić, dr. Tavčar, Biankini, dr. Ivčević, dr. Ferri, Šupuk, Maštalica, Plantan, Perić, Boričić, dr. Ferjančić, dr. Zaffron, Heimrich, dr. Ploj, dr. Pacak.

Uredjenje naukovnog jezika na javnih pučkih školah u Velom Lošnju.

Interpelacija zastupnika Spinčića i drugova na njegova preuzvišenost gospodina ministra bogoštovja i nastave obzirom na uredjenje naukovnog jezika na javnih pučkih školah u Velom Lošnju.

Obzirom na okolnost, da je naukovni jezik na pučkih školah u Velom Lošnju talijanski, i da se ima jedino vjeronauk poučavati onu školsku djecu, koja neznaju

— Ovako pišu akademičari splitski a na koncu preporučie taj svoj predlog kojiževnom društvu „Matice Dalmatinskoj“, da bi ona to preuzela u svoje ruke.

Eto dakle i u susjednoj Dalmaciji počelo se raditi, da se narodu pruži prilika za naobrazbu, a kako rekoh, najviše se oko toga trude akademičari, koji su na prvom mjestu pozvani, da rade oko pučke naobrazbe.

A kako je kod nas u Istri? Što rade naši akademičari? Znam, da su pred nekoliko godina naši višeskolci zasnovali ferijalno akadem. društvo „Napried“. Tomu društvu postavise glavnom zadaćom pučku naobrazbu. Javna predavanja morala bi se držati kroz praznike u svim stranama naše domovine. Pa je li to društvo stogod učinilo? Koliko su članovi njegovi držali javnih predavanja? Ja neznam ni za jedno! Naprotiv mogao sam u ovo zadnje doba dočuti, da će se to društvo naskoro raspasti. Ne znam koliko je na tom istine, ali to je svakako žalostan.

Filijalka

C. Kr. priv. austr. kreditnoga zavoda
za trgovinu i obrt u Trstu

Uplate u krunama

sa predobjavom od 4 dana po 2 1/2 %
U pisanim na ime sa predob. od 4 dana po 2 1/2 %
U napoleoni na pisma sa predob. od 30 d. po 2 1/2 %
U napoleoni na pisma sa predob. od 30 d. po 2 1/2 %

Okrasni odlet u krunama
razpoloživi svjeta 2 1/2 % na svaku svotu.
Kruna i napoleoni u tekućem računu.
Uvjeti se sklappaju prigodice već prema roku predobjave.

Izdaje doznačnice
za Beč, Budimpeštu, Broč, Karlove varu, Rieku,
Laxov, Prag, Reichenberg, Tropravu, kao također
za Zagreb, Arad, Bieltiz, Gablonz, Gradac, Sibinj,
Inozem, Celovec, Ljubljana, Linc, Olomuc, Saaz
i Solograd bez truska.

Bavi se kupnjom i prodajom divisa,
novca i vrijednosnih papira.

Prima uplate odrezaka, izvčenih vrijed-
nosnih kano i uplate svake vrsti.
Daje predjumeve na Warrants i
vriednosti uz najumjstnije uvjete. Predjume-
ve otvara na dokumente za London, Pariz,
Berlin i druge trgove po vrlo umjstnijim uvjetim.

Kreditna pisma izdaje za kojgod trg.
Uložil u pohranu.
Primaju se u pohranu vrijednosni papiri, zlatni
srebrni novac i bankovni papiri. Uvjeti se mogu
doznati obrativ se na blagajne zavoda.

Mjenbene naputnice.
Blagajne zavoda izplaćuju mjenbene naputnice
talijanske banke u talijanskim lirama ili u krunama
po danjem tečaju.

Trst, 1. kolovoza 1900.

POZIV

na treću redovitu glavnu skupštinu sto će
se držati dne 3. junija t. g. u 9 ura prije
podne u občinskom uredu u Buzetu.

DNEVNI RED:

1. Izvješće upravnoga odbora.
2. Obračun godine 1900.
3. Izvješće nadzorničtva.
4. Što tko predloži.

Posljednjih osam dana je svakomu
prosto pregledati račune izložene u pi-
sarni dr. Matka Trinajstića, odvjetnika u
Buzetu.

Buzet, 15. maja 1901.

Buzetsko društvo za štednju i zajmove.

Upravni odbor.

SKLADIŠTE
dalmatinskih vina

i maslinovog ulja.

Šaljemo na zahtjev uzorke svakevrstnih dal-
matinskih vina i maslinovog ulja. Cjene su jako
snizene.

Vino spremamo u sudovima od 56 l. napried.
Velike naručbe aliđe ravno iz Dalmacije.

POLA, Sa štoranjem
Via Ostilla 31. Ant. Trančić i drug.

Prodaje se posjed

na cesti u Lobariki, pokraj
Pule. — Isti se prodaje
cio ili na polovicu uz
vrlo povoljne uvjete. —
Poblize se viesti dobivaju
u tiskari.

Restauracija
ŠEPUKA - PAZIN

sa sobami za prespavanje
preporuča se

p. n. občinstvu i putnikom za mnogobrojan
posjet, obećajuć uvijek najtočniju poslugu
uz dobru domaću kuhinju te razna zdrava
i krieplka vina. Dobiju se također de-
sertna vina, likeri i slašćice.

Svo rodoljube uljudno molimo, neka
zahtjevaju „Našu Slogu“ po svih kavanah
i gostionah koliko u Puli toliko Izvan iste.

Brijač
Zvonimir Gjurin
preporuča svoja

brijačnicu i

češljaonicu
u Puli

Via Sergia broj 63

Za svakog važno!

Rasprodaja!
Za vrlo nisku cenu od for. 2.85
može se dobiti krasnu garaturu
sa silicijem čistastog drapocemim
nastalim predmetima:

Za svakog važno!

- 1 Anker Rem. žepni sat iz nikela (na želju po-
zrelijem) sa krasno graviranim poklopcem,
točno udočen sa 3 god. jamstvom i tok.
 - 1 ukusna iz goldina ili nikela sklopna verzica sa
privjeskom. Pariski sustav.
 - 1 igla za ovratanje iz goldina sa imit. briljanti.
 - 1 par pozlaćenih puceta za siva. Znak „Garantio“.
 - 1 goldin-opremak puceta za kašnje i ovratanke,
1 sastojeci se od 5 komada.
 - 1 par namalica iz čistog srebra, službeno-puncir-
nanih.
 - 1 goldin-preten sa ukus. kamenom.
 - 1 maljašno žepno ogledalce u toku.
- Ovih četrnaest vrijednosnih i krasnih
predmeta skupa sa anker. rem. satom
samo za for. 2.95 uz pouzede ili poslav
unapried novac, šilje tvrdka

BRAČA HURVIZ

Izvozna kuća, Krakov, Stradom 17 (Austr.)
Što nije u volju, prima se natrag u roku od
8 dana a novac se povraća, te je time izključena
za kupea svaka pogibelj.

Bogate ilustrirani Popis svakovrstaah dra-
gocenih predmeta šilje se dađava i prosto pošte.
Primaju se preprodavači i agentli.

Tafta za turiste od L. LUSERA.
Najbolji i priznati lijek
za kurje oči žuljevitost itd.
Glavno skladište:
Ljekarna E. Schwenk, Beč-Meidling
Naka se pita:
Tafta za turiste
Dobiva se u svim Ljekarnama

Rodoljubi!
Kupujte samo Cirilo-Methodijske žigice!

Nenadkriljivo sredstvo proti
bolestim želudca i probavila
LJEKOVITA ŽIVOTNA ESENCIJA

„k crnom orlu“ K. Germana u Belovaru
djeluje najuspješnije kod svih bolesti želudca, kao što su: slabost, posmanjkanje
teku, nadutost, podrigivanje, žgaravica, mučnina, osjećanje,
glavobolja, grčevi, zatvor stela, kanceroidi, kao i kod bolesti jetara
i slezena. Neutralisira prekomjernu kiselinu želudca i čini svaki drugi
prašak, osobito posle prekomjernog i preteškog jela.
Pripravljena iz blago djelujućih bilinskih sokova, djeluje ova esencija kao blago
stvarajuće sredstvo, a jer je ugodno nagorkog ukusa, imade stoga tu prednost, da ju
može i onaj uzeti, koji drugih gorkih lijekova uzeti nemože a posve je neškodljiva i
kod dalje i redovite uporabe.
Cjena bočice 1 Kr. 40 St. poštom najmanje 2 bočice 3 kruna.
Prava samo onda, ako je svaka bočica providjena štamom i tvrdkom
Ljekarnice „K crnom orlu“ K. Germana u Belovaru, u Hrvatskoj.
Vrlovalno i uspješno djelovanje ove životne esencije dokazuje množina priznanica,
od kojih nekoliko najvrijednijih ovdje otkajem:

bolji, koli i drugih neugodnosti, dočim Vaša
životna esencija uz krasni uspjeh te ne-
godnosti ne prouzrokuje.
Belovar, 23. V. 1900.
Dr. Rudolfo Stampf.

Rado prihvaćam spodu, da Vam izrazim
moje priznanje radi uspješnog djelovanja i
izvrstne ljekovitosti Vaše životne esencije.
Je i moja teška, upotrebljavamo istu naj-
boljim uspjehom tako bez nje već ni biti
mogle nebi.
Belovar, 18. VIII. 1900. Julka Posavac.

Od svih sličnih ljekarija dajem Vašoj
životnoj esenciji prednost, jer sam se osvj-
dočila, da samo ona i kod dalje porabe
nikakvih štetnih posljedica neostavlja.
Šjepana pl. Frankvić,
predstojnica djevojačke škole u Sarajevu.
Osim toga držim na zalihli sve medicinske specijalitate od kojih osobito preporučam:
Trpučev sok koji se upotrebljava uspješno proti kašlju, probolli i ka-
turu u plućima, promuklosti glasa i t. d.
Mazilo proti kostobolji izvrstno sredstvo proti reumatizmu, ulogam,
uganja u kostima, sgrbenju žila, otoku
sglobova, bolli u kralima i t. d.

Knjigotiskara i knjigovežnica
J. Krmpotić i drug.
U PULI
prima sve u knjigotiskarsko-knjigovežku struku spadajuće radnje
koje izvršuje brzo i ukusno.
Zaliha svijuh tiskarnica za župne i občinske urede,
kao takodjer pisaćeg papira.
Preporuča se toplo rodoljubom u Istri i u drugih pokrajinah.
Sve tiskarnice
za štedovna i zajmovna društva u obće
preskrbljuje točno, brzo i jeftino.
Opazuje se, da tiskara preskrbljuje sve tiskarnice, koje se rabe, bez da bi joj to stranka naznačivala, to jest sve, što je za početak
postovanja potrebno; biljeđuje takodjer knjige itd.

talijanski, u nižih odielih u hrvatskom jeziku;

obzirom na činjenicu, da polaži tamo pučke škole upravo radi toga, što je naukovni jezik talijanski, koj nepozna većina djece, jedva 60 po sto školske djece;

obzirom na daljnju činjenicu, da su mnogi stanovnici izrazili želju i mjestne oblasti stvorile zaključke, da se uvede hrvatski jezik u tamošnje škole;

obzirom na okolnost, da je po netom provedenom popisu pučanstva, u koliko su uspjesi istog poznati, 80 po sto tamošnjih stanovnika priznalo hrvatski za obćevni jezik, a samo 20 po sto talijanski, i da pripadaju oni još u većem postotku hrvatskoj narodnosti, te da imaju kao takovi nepovriedljivo pravo odgojiti se u svojem jeziku i da im se potrebna sredstva za usvoj u njihovom jeziku pružiti mora (Članak 19. državnih temeljnih zakona od dne 21. decembra 1867., Br. 142.);

konačno obzirom na to, da ima o naukovnom jeziku u pučkih školah, saslušav one, koji školu uzdržavaju, odlučivati c. kr. zemaljska školjska oblast unutar zakonom opredjeljenih granica (§ 6. državnog pučkog zakona);

uslobadnjaju se podpisani staviti upit na njegovu preuzvišenost gospodina ministra bogobolja i nastave;

Je li njegova preuzvišenost voljna uputiti c. kr. zemaljsko školsko vieće za Istru u Trst, da uredi naukovni jezik na pučkih školah u Velom Lošinj u tom smislu, da budu djeca hrvatskoga jezika u tom jeziku poučavana?;

Pošto bijaše jednaka interpelacija već dne 17. marča 1896. stavljena, ali se nije u tom pogledu ništa poduzelo, uslobadnjaju se podpisani staviti daljnje pitanje:

Je li njegova preuzvišenost voljna podredjene oblasti uputiti, da ovo pitanje što prije konačno riješe?;

U Beču, dne 9. maja 1901.

Spinčić, dr. Ploj, Perić, Šupuk, Berks, dr. Klaić, Plantan, dr. Ferjančić, Pogačnik, Boričić, dr. Ferri, dr. Zaffron, Vuković, dr. Žitnik, dr. Ivčević, Blankini, Povše,

DOPISI.

Obćinski izbori u Velom Lošinj. Od tamo piše prijatelj dne 18. t. mj. Javit ću vam se, gosp. uredniče, za sada samo sa nekoliko riječi.

U predzadnjem broju velezaslužnog Vašeg lista, dajete izraza Vašem čudjenju, a vidi se, da i sumnjate, da za zadnji znak za našu sveučilistnu omiadinu. Zar ćemo tako pomoći našem narodu? Ta ne znamo li, što se od nas u Istri očekuje, dok nas narod smatra svojom uzdanicom? Ne braćo, tako ne smije da bude. Mi smo pozvani u prvom redu, da narod prosvjetljujemo. Moramo dakle oko toga, i nastojati. Pune ruke imamo po gl na sve strane. Narod bez škola, pa zar se nebi nekoli nas našlo, koji bi za vrijeme ferija narod ili bolje njegovu djecu poučavali u pisanju i čitanju? Odraslijima pako dr. žimo predavanja svaki iz svoje struke, i ob onom, što smo kroz školu i izvan nje naučili. Zalazimo među narod pa nas on neće izbjegavati dovikujuć nam, da ćemo ga prodati pod. Hrvataku i da smo plaćeni, nego će se sve u više k nama približati, vjerovat će nam i ljubiti će nas. Spoznati će, da smo mu u istinu prijatelji i da se ne sracimmo s njim obćiti a time ćemo se najbolje odužiti svojoj domovini.

U tom će nas pomagati Bog i Hrvati!

„Jedan sveučilistarac.“

obć. izbori u Velom Lošinj u nisu prošli u hrvatskom duhu, kad se uspjehu tih izbora veselili tršćanski „Piccolo“, zagrizeni i ljuti protivnik svega, što samo diše hrvatištinom. Imadele i pravo, gosp. uredniče, i da se čudite i da sumnjate! Talijanski list kaže: „Izborni čin izvršio je potpunim skladom i bijahu izabrani bez borbe predloženicima građanskog odbora“. Koliko riećih, toliko krupnih laži. Pona prije izbori pokazuje prije sve, samo ne volju naroda, a drugo nije istina, da je niti obćitao kakov građanski odbor, kakovog si zamišlja dopisnik tršćanskog talijanskog lista.

Evo što je na stvari. Predstavnički hrvatske stranke dogovorise se međusobno nekoliko dana prije izbora, te sporazumno i jednodušno ustanovise svoje kandidate za skore obć. izbore, među koje uvrstise samo jednoga koji ne pristaje uz Hrvate, tobožnjeg neutralca. — Učinise dakle listinu naših predložnika i toliko ceduljica za sva tri tiela, koliko je po prilici bilo naših izbornika, kad najednom dan pred sam izbor, puće glas, kao iz vedra neba grom, da su dvojica koji su se držali vodjama ovog hrv. puka, i do zadnjega časa s našimi bili u dogovoru, učinili kompromis sa najvećim ovdje protivnikom ne samo hrvatstva već i katoličke stvari kako ju mi shvaćamo, i ne ovlaštenu na to a ma baš od nikoga, učinise to posve na svoju ruku. Nećemo za ovaj put kritizovati postupak taj niti napominjati imena osoba, samo velimo, da svaki ovdje i u okolici, koji pozna odnose, čin taj posve odsudjuje, jer se za sigurno zna, da tobožnji Talijani, nebi bili dobili nijednoga svoga zastupnika, što su oni i sami znali dobro, za to se nisu usudili stupiti samostalno na biralište već su spomenutu dvojicu ulovili u zamku svoju, a s kojeg razloga dali su se ovi nasamariti, neprotumačivo je; možemo samo nagadati, ali reći ne možemo stalno ništa. Razlozi, koje oni navadaju za izpriku toga čina, ne vriede ni pol supa boba. — Najednom dakle uništise ceduljice sa našimi kandidati i preko noći učinise druge, koje su kod izbora turali u ruku smetomom narodu. Gospoda su sami, bez da su za to pilali a ma samo petoricu naših izbornika, sastavili drugu listinu kandidata, t. j. kompromisne predložnike, a kako je narod ovdje još u mnogom neupućen, nije se znao niti mogao snaći, kad je vidio, da su ga ostavili na cjedilu dvojica, u kojih se je najviše pouzdavao. Stvar stoji svakako, da je narod koalicijski ovu jednodušno odsudio. To sada uvidjaju dobro i oni, koji su ju stvorili, pa obćitaju i govore, kao da bi se ta stvar dala donjekar popraviti, pa radi toga niti nećemo za sada polatnje kritizovati događaj ovaj, dok ne vidimo, što će nam skora budućnost donieti, već ćemo se poslie toga osvrnuti obširnije na izbore ove. Konstatujemo samo to, da se tršćanski talijanski list ima pravo veseliti ovom, ali opet nije istina što govori o nekakvom „Pieno accordo“ tobože izbornika, i što govori o njekom „Comitato cittadino“. Građanski odbor, kako smo gore dokazali, nije niti obćitao, već je kompromis bio čedo samo dvojice tobože sa strane Hrvata sa jednim neutralcem (?) te sa B. sa strane Talijana, što najbolje dokazuje to, što od toliko stotina izbornika glasovalo je u sva tri tiela u svem 35, slovom trideset i pet izbornika sa svim punomoći!

I to je dakle taj podpun sklad i jednoglasan izbor!

Franina i Jurina.

Fr. Pepić mi piše z Reki, da su tamo naši principali i kapitani imeli neko velo slavje, da je bilo na njihovim palace i na vaporeh se puno ungarežkih bander.

Jur. Zač su trebada slavili samo prvi del svojga imena, ma češ benj videt, kada budu slavili drugi del, onpu te bit samo naše hrvatske banderi.

Fr. Ma sada da ni bilo Bog ubil te.

Jur. Dragi ti, piši lepo malemu, neka se on va ti posli nepača, zač on tega nerazume.

Fr. Ča češ mu no, kada on vavek bali za to blaženo hrvasko!

Razne viesti.

Političke:

Austro-Ugarska. Dne 20. t. mj. sašale su se u Beču obje delegacije, kojim je zajednička vlada predložila proracun i svoje izvjestaje. U austrijskoj delegaciji dali su o sebi prvi put glas njemački radikalci, koji su došli pomoću ostalih njemačkih stranaka prvi put u austrijsku delegaciju. U ime tih Velikonemaca upitao je vladu delegat Iro, da li će naša monarhija posredovati između Englezke i južno-afričkih republika u interesu mira i na temelju hanžke konferencije. U drugoj interpelaciji navalise bezobrazno na bosanske četa, koje su Niemcem zazorne, što su prošle godine po višem nalogu morale posredovati kod nemira u Gracu. Veliko-Niemci pitaju vladu, hoće li učiniti potrebite korake kod velevladstih, koje su podpisale berlinski ugovor, da se Bosna-Hercegovina konačno utjelove Ugarskoj.

Ove interpelacije ostaviti će stalno ono vricme, koje su i naše. Austro-Ugarska nije se do sada mješala u englezko-afričke poslove niti će se bez dvojbe ni od sada. Englezko-afrički spor želi bez dvojbe svaki prijatelj mira i slobode, nu težko je svakoj državi uplitati se u tudje odnose neće li, da svojem posredovanju zadobije valjanost i oružjem, kad bi njezino posredavanje naišlo kod ratujućih stranaka na odpor. Za takav slučaj nije naša monarhija ni spremna ni voljna vaditi kostanj iz ognja za drugoga.

Što se tiče utjelovljenja Bosne Hercegovine k Ugarskoj, odnosno k Hrvatskoj, kojoj one zemlje po božjem i ljudskom pravu pripadaju — to mogu biti njemački vikaci uvjereni, da nisu svojom interpelacijom ni za vlas pospjješili utjelovljenje onih zemalja ni k jednoj ni drugoj poli monarhije.

Dne 19. t. mj. primio je odbor carevinskoga vieća za vodene puteve prvi paragraf odnose vladine osnove. Taj paragraf govori o gradnji kanala između Dunava i Odre, kanala između Dunava i Vitave, plovitbenog kanala Dunav—Odra k srednjjoj Labi, kao što i o plovitbenoj svezi putem kanala između Dunava—Odre sa porječjem Visle i do jedne plovitbene pruge Dnjeistra. Gradnja ovih kanala pada na državu, kojoj će interesovane pokrajine doprinesti jednu osminu stroška. O pitanju gradnje kanala između Dunava i Trsta razpravljala je na zadnjjoj svojoj sjednici i trgovacko-obrtnička komora u Trstu. Ova je zaključila pridružiti se molbi trgovacke komore Dolnje Austrije, koja se je u tom obziru već obratila na au-

strijsku vladu. Konačno je zaključila pozvati i zastupstvo grada Trsta, da se i ono zauzme kod vlade za povoljno rješnje ovog pitanja.

„Slovenski Narod“ donasa iz Beča viest, da se je tamo ustrojio „Jugoslavenski napredni klub“, komu pripadaju četiri slovenski i dva srbska zastupnika na carevinskom vieću. Klubskim predsjednikom bijaše izabran dr. Ferjančić a podpredsjednikom dr. Kvečić. Tako tu smo sretno došli usljed nesretnih prepiraka između Slovenaca, do trih klubova na carevinskom vieću.

Predlog „Hrvatsko-slovenskoga kluba“ na carevinskom vieću, da bi se osnovala skupna parlamentarna komisija za sva tri slovensko-hrvatska kluba — odbio je klub komu je na čelu dr. Šusteršić i koji se nazivlje „Slavensko središte“.

Klub čiste stranke prave razpravljao je ovih dana o poznatom predlogu stranke prava, da se slože sve hrvatske opozicijske stranke. Kod razprave izjavilo se više govornika proti svakom dogovaranju sa pravasi i sa neodvisnom narodnom strankom, te se bojimo, da neće ni sada doći do toli željene sloge opozicijskih stranaka u Hrvatskoj. U ime neodvisne narodne stranke priobćio je zastupnik dr. Mazzura klubu stranke prava, da je klub neodvisne narodne stranke voljan sudjelovati na to, da se sloga proširi na sve opozicijske klubove i stranke u Hrvatskoj.

Srbija. U mladoj kraljevini umiriše se ponešto duhovi nakon prvotnog iznenađenja o netrudnosti kraljice Drage. I na dvoru, da su zavladali redoviti odnosi. Kraljica Draga bolovala je zadnjih dana te je živjela daleko od širih krugova. Sada se je opet oporavila te se pokazuje svojem okolišu. Po najnovijih viestih smatra se već događaj o netrudnosti kraljice Drage kao prošlim činom. Ono pitanje bijaše pitanje srbske dimastije ni pošto srbske diplomacije. To pitanje objesili su na veliko zvono bečki i budimpeštanski prijatelji pokojnoga razkralja Milana hoteti tim uništiti sav upliv Srbije u inozemstvu. Ovim podmnukim dušmanom Srbije i Slavenstva bijaše i jest zazorno što u Srbiji nevladaju više njihovi prijatelji i što se je mlada kraljevina oslobodila bečkog i budimpeštanskog štitičtva. Njih pete silno, što se je Srbija podložila uplivu Rusije — svoje naravske štitične, osloboditeljice i davne dobrotvornice. Rusija nije izgubila svoje hladnokrvnosti napram Srbiji ni sada povodom nesretnog događaja na biogradskom dvoru. Protivnici Srbije bacise u svet viest, da je srbsko ministarstvo dalo ostavku, jer da neuziva više prijateljstva ruske vlade. Međutim viest ta se neobistinjuje. Iz Biograda javljaju naime, da sadašnje ministarstvo ostaje na svojem mjestu, jer da uživa podpuno povjerenje kralja.

Bugarska. Parlamentarni odbor predložio je narodnom zastupstvu, da se stavi pod obćuđu biše ministre Ivančeva i Tončeva. Kneževina Bugarska razdijeljena je novim zakonom u 12 upravnih okružja. Iz Skoplja javljaju, da je tamo povedena iztraga protiv 19 Bugara iz Kumanovskog okružja radi veleizdaje.

Rusija. Dne 18. t. mj. priredila je u Metz tamošnija vojnička posada svečanu paradu pred njemačkimi carskimi supruzi i pred ruskim poslanikom a na čast ruskoga cara Nikole, koji je onoga dana slavio svoj imendan. Kod svečane goste napisio je car Vilim u zdravlje cara Nikole iz Petrograda javljaju, da je letos osobitim slavjen proslavljen rođendan cara Nikole širom ogromne ruske države.

Španjolska. Ovih dana svršeni su u čitavoj Španjolskoj izbori za narodno zastupstvo. Izabrano je u svemu 230 liberalaca ili pristasa sadašnje vlade, 18 liberalnih odpadnika, 70 konservativaca, 15 konservativnih odpadnika, 15 republikanaca, 10 narodnih unionista, 21 neod-

